

บทบรรณาธิการ

ศ.ดร.อัสสกร ไชยพงษ์
บรรณาธิการวารสาร

ยินดีต้อนรับสู่ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มีนาคม 2569)

ท่ามกลางพลวัตของสังคมร่วมสมัยที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนทั้งในเชิงโครงสร้าง เศรษฐกิจ และพฤติกรรมมนุษย์ “ความยุติธรรม” มีอาจถูกจำกัดอยู่เพียงในกรอบของตัวบทกฎหมาย หากแต่ต้องอาศัยองค์ความรู้แบบสหวิทยาการเพื่อทำความเข้าใจปัญหาอย่างรอบด้าน วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการบริหารงานยุติธรรมฉบับนี้ จึงมุ่งเป็นพื้นที่กลางในการบูรณาการองค์ความรู้จากกฎหมาย อาชญวิทยา สังคมวิทยา และการบริหารภาครัฐ เพื่อเสนอแนวทางใหม่ในการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมไทย

บทความในวารสารฉบับนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มสำคัญของกระบวนการยุติธรรมในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านจาก “ความยุติธรรมเชิงลงโทษ” ไปสู่ “ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และฟื้นฟู” ซึ่งมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เสียหาย ผู้กระทำผิด และชุมชน ในฐานะองค์ประกอบร่วมของการสร้างความยุติธรรมอย่างยั่งยืน

ในส่วนของบริษัทความวิจัย ได้เริ่มต้นด้วยการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในคดีอาญา ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดพื้นฐานของการสร้างความสมดุลระหว่างการลงโทษและการเยียวยา ตามมาด้วยการศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยภาคประชาชนในการระงับข้อพิพาท เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในระดับฐานราก อันเป็นการเสริมสร้างการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาถึงบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมป้องกันและการกระทำผิดซ้ำในคดีอุกฉกรรจ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาคประชาชนในการร่วมแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการนำเสนอประเด็นมาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษในช่วงการพักโทษ ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายเชิงนโยบายระหว่าง “การคุ้มครองสังคม” และ “การคืนคนดีสู่สังคม” รวมถึงบทความเกี่ยวกับมาตรการกำหนดระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคมในคดีจำหน่ายยาเสพติด ที่มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างความปลอดภัยสาธารณะและสิทธิของผู้กระทำผิด

สำหรับบทความวิชาการ ได้ขยายขอบเขตไปสู่ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการคุ้มครองสิทธิในสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมทั้งในเชิงกฎหมายและนโยบายสาธารณะ อีกทั้งยังครอบคลุมถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 เพื่อป้องกันภัยพิบัติ ตลอดจนปัญหาการบุกรุกที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายของรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

บรรณาธิการเห็นว่า จุดร่วมขององค์ความรู้ในวารสารฉบับนี้ คือ การมุ่งเน้น “ความยุติธรรมที่ยั่งยืน” ซึ่งต้องอาศัยทั้งกฎหมายที่ดี กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

ท้ายที่สุด กองบรรณาธิการขอขอบคุณผู้เขียนทุกท่านที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการอันทรงคุณค่า และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นทั้งเวทีทางวิชาการและพลังขับเคลื่อนเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาระบบยุติธรรมไทยให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างมั่นคงและยั่งยืน